

Projectplan ontheffing Wet natuurbescherming

Burgemeester de Weichshavenstraat 13 te Wanssum

Projectcode: P04471

Versie: 3.0

Colofon		
Titel:	Projectplan Ontheffing Wet Natuurbescherming	
	Burgemeester de Weichshavenstraat 13 te Wanssum	
Projectcode	P04471	
Versie:	3.0	
Datum	20-06-2024	
Opdrachtgever:	Agrifirm Group B.V. Postbus 20000 7302 HA, Apeldoorn	
Uitvoerder		
	GRAS Advies bv	
	Bedrijvenpark Twente 412	Huismanstraat 6
	7602 KM Almelo	6851 GT Huissen
Email:	ecologie@grasadvies.nl	
Website:	https://grasadvies.nl/	
Contactpersoon:		
Telefoon:		
Email:	info@grasadvies.nl	

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Huidige situatie en ontwikkeling	4
2.1	Huidige situatie	4
2.2	Toekomstige situatie	6
2.3	Werkzaamheden	6
3	Natuurwetgeving	7
4	Verbodsbepalingen	8
5	Achtergrond en resultaat onderzoek	9
5.1	Huiswaluw	9
5.2	Vleermuizen	9
6	Effecten van de werkzaamheden	12
6.1	Gewone dwergvleermuis	12
6.2	Huiswaluw	12
6.3	Broedvogels	12
7	Wettelijk belang en alternatievenafweging	13
8	Gunstige staat van instandhouding	14
8.1	Gewone dwergvleermuis	14
8.2	Huiswaluw	14
9	Maatregelen	15
9.1	Gewone dwergvleermuis	15
9.2	Huiswaluw	17
10	Literatuur en websites	19

Bijlagen

Bijlage 1: Flora en fauna inventarisatie (quickscan)

Bijlage 2: Aanvullend onderzoek Agrifirm te Wanssum

Bijlage 3: Asbestinventarisatie

1 Inleiding

Het projectgebied is gelegen aan de Burgemeester de Weichshavenlaan 13. De initiatiefnemer is voornemens om een deel van de fabriek van Agrifirm Wanssum te slopen. Bij dergelijke ruimtelijke ingrepen dient rekening gehouden te worden met beschermde gebieden, houtopstanden en plant- en diersoorten. De Wet natuurbescherming omvat de regelgeving betreffende deze soorten en gebieden. De Wet natuurbescherming is van kracht sinds januari 2017 en vervangt de drie oude wetten: 'Natuurbeschermingswet 1998', 'Boswet' en 'Flora- en Faunawet'. Doelstelling van de Wet natuurbescherming is bescherming van de biodiversiteit, decentralisatie van verantwoordelijkheden en vereenvoudiging van regelgeving.

Uit de resultaten van de verkennende onderzoeken (quickscan) flora en fauna van het projectgebied blijkt dat in het projectgebied huiszwaluwen voorkomen (GRAS Advies, 2022). De huiszwaluw is in Limburg een jaar-rond beschermde soort (Hunink 2022). Naast het verkennende onderzoek (quickscan) flora en fauna is er een aanvullend vleermuisonderzoek gedaan om de aan- of afwezigheid van essentiële habitatfuncties van vleermuizen vast te stellen. Tijdens het aanvullend soortenonderzoek voor vleermuizen verblijfplaatsen aangetroffen. Beide soorten zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming. Voor de uitvoering van de geplande activiteiten is een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

Doelstelling rapport

Dit projectplan bundelt de gegevens uit eerdere onderzoeken, beschrijft de mitigerende en compenserende maatregelen en geeft aan waar gegevens, werkzaamheden en maatregelen relevant zijn m.b.t. de aanvraag van een ontheffing op de Wet natuurbescherming.

GRAS advies

GRAS Advies voert verkennende veldonderzoeken uit volgens de geldende soortprotocollen. De betrokken medewerkers van GRAS Advies zijn middels opleiding en ervaring bevoegd voor de verrichte werkzaamheden. Daarnaast is het project uitgevoerd volgens het kwaliteitshandboek van GRAS Advies. Het kwaliteit managementsysteem van GRAS Advies is ISO NEN-EN-ISO 9001:2015 gecertificeerd.

2 Huidige situatie en ontwikkeling

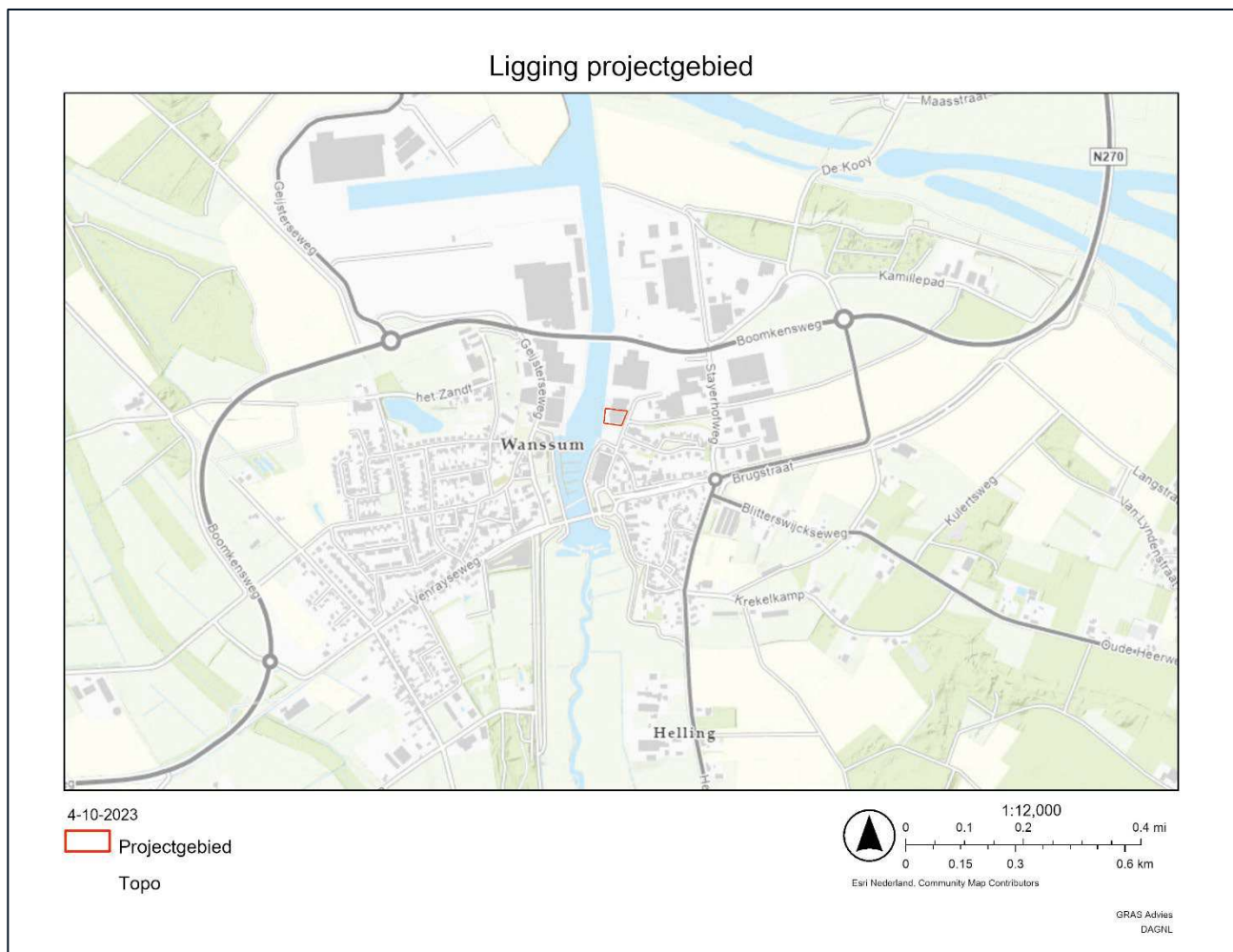
2.1 Huidige situatie

Gegevens

Adres: Burgemeester de Weichshavenstraat 13
Plaats: Wanssum
Gemeente: Venray
Provincie: Limburg

Locatie en omgeving

Het projectgebied bevindt zich op het industrieterrein van het dorp Wanssum. Het is omgeven door winkels en bebouwing in alle richtingen van het projectgebied. Aan de westzijde wordt het industrieterrein gescheiden door watergang de industriehaven. Deze is overbrugbaar door de Lienebrug dat aangesloten is aan de N270 dat ten noorden gelegen is. Op grotere afstand rondom het industrieterrein bevinden zich akkers en weilanden. Afbeelding 2.1 toont de ligging van het projectgebied.

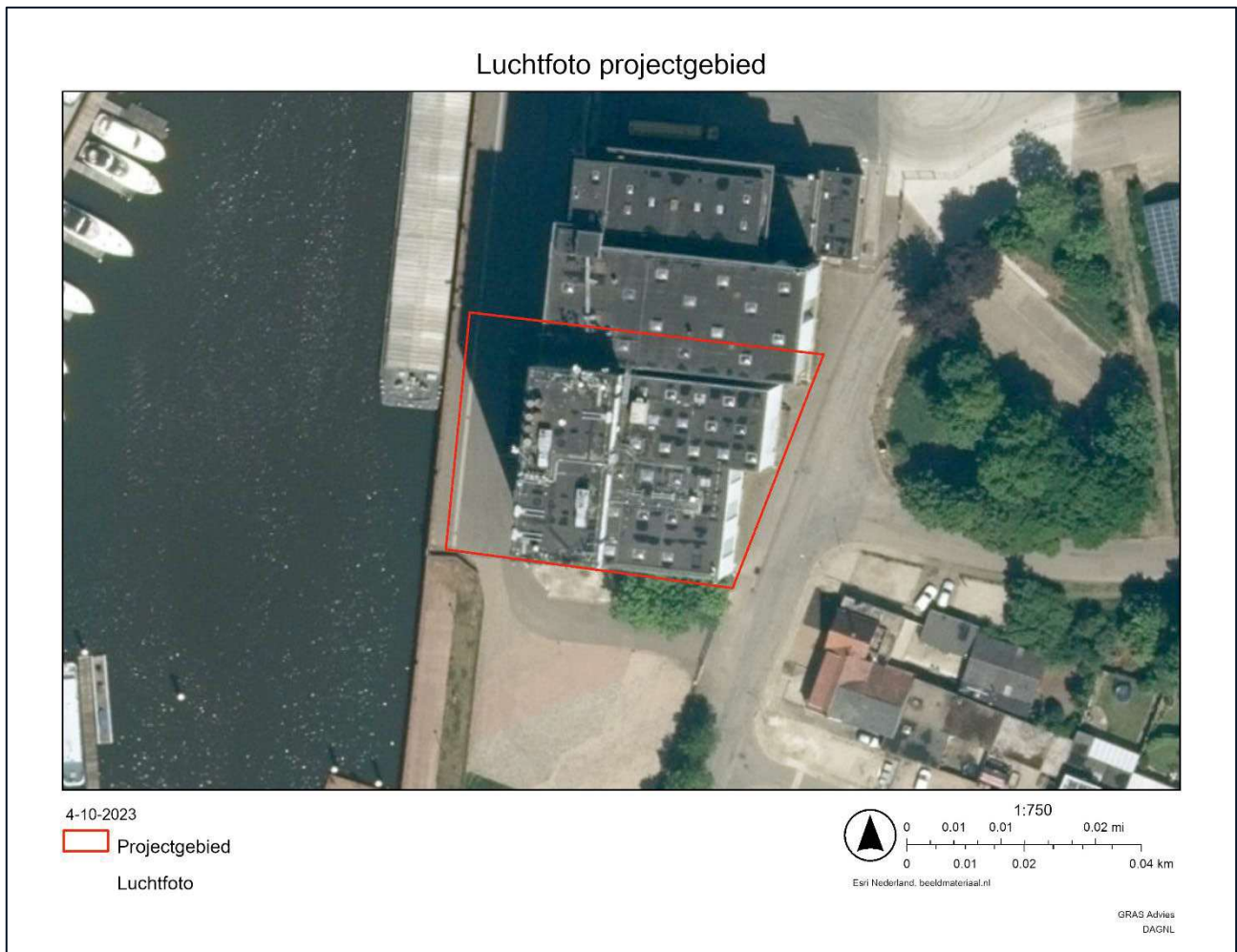

Afbeelding 2.1: Ligging van het projectgebied (rood kader).

Terrein en kenmerken

De oppervlakte van het projectgebied bedraagt ca. 2520 m². Afbeelding 2.2 toont een luchtfoto van het projectgebied, inclusief begrenzing. Het terrein wordt bepaald door bebouwing en voorliggende asfaltweg/ parkeerterrein. Het perceel wordt aan de oostkant gescheiden door struwelen en boombeplanting. Afbeelding 2.3 geeft een impressie van het projectgebied.

De bebouwing bestaat uit een fabriekshal dat deels bestaat uit bakstenen en golfplaten. Het pand heeft een bouwjaar omstreeks 1987 en bevat geen spouw. Het dak is plat zonder grind. Het terrein is vlak en is in het projectgebied zelf nagenoeg vegetatieloos.

Afbeelding 2.2: Luchtfoto met begrenzing van het projectgebied (rood kader).

Afbeelding 2.3: Impressie van het projectgebied.

2.2 Toekomstige situatie

Voor het deel van de fabriek dat gesloopt gaat worden komt geen nieuwbouw voor in de plaats.

2.3 Werkzaamheden

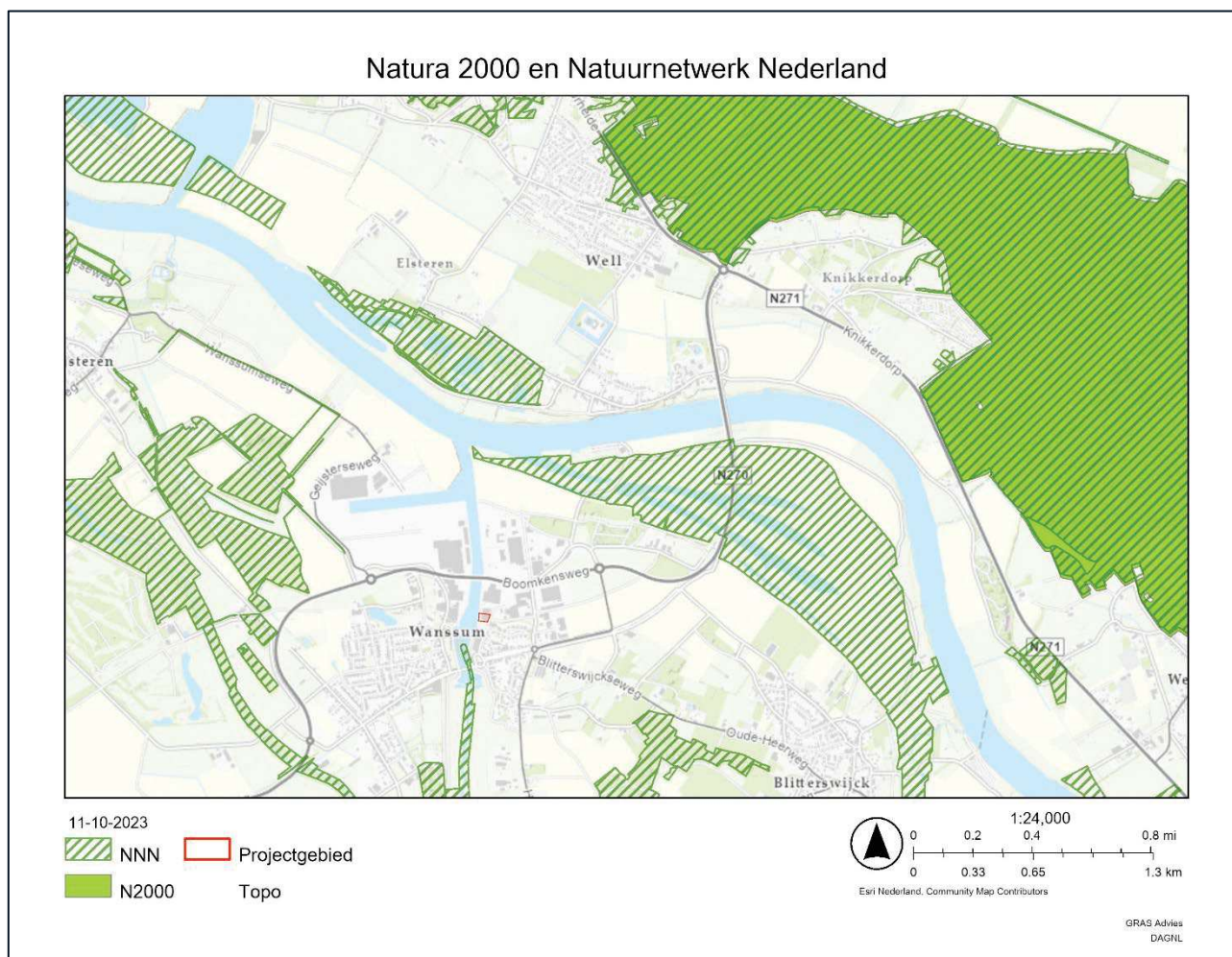
De initiatiefnemer is voornemens om een gedeelte van het pand te slopen, dit betreft het zuidelijke gedeelte. De voorgenomen sloop heeft effect op beschermde soorten. Deze effecten worden beschreven in hoofdstuk 6. Maatregelen om deze effecten te mitigeren en te compenseren, worden beschreven in hoofdstuk 9.

3 Natuurwetgeving

Vanaf 1 januari 2017 is in Nederland de Wet natuurbescherming in werking getreden. De wet vervangt drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet. Met het van kracht worden van de nieuwe wet worden de provincies het bevoegd gezag. Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk (Ministerie van Economische Zaken) het bevoegd gezag. De Wet natuurbescherming bestaat uit drie onderdelen: de bescherming van soorten, de bescherming van Natura 2000-gebieden en de bescherming van bosopstanden. De bescherming van soorten is verdeeld in drie categorieën: soorten van de Vogelrichtlijn, soorten van de Habitatrichtlijn en overige soorten. Voor dit rapport is gewerkt met de actuele wettekst geldend vanaf 1 juli 2021 (<https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2021-07-01> geraadpleegd op 11-10-2023).

Het uitgevoerde verkennend en daarop volgende aanvullend onderzoek wijst uit dat er geen effect op beschermde gebieden (Natura 2000 of Natuurnetwerk Nederland) te verwachten is (GRAS Advies, 2022) (Afbeelding 3.1). Een substantieel, negatief effect van de voorgenoemde ontwikkeling op de stikstofemissie en daarmee op Natura 2000-gebieden kan desgewenst nader onderzocht worden met een AERIUS-berekening.

De beide onderzoeken concluderen dat een effect op beschermde soorten wel mogelijk is. Er zijn geen bosopstanden op het terrein aanwezig, zodat geen effect op beschermde bosopstanden te verwachten is. In volgende hoofdstukken wordt nader ingegaan op de effecten op beschermde soorten.

Afbeelding 3.1. Ligging projectgebied (rood kader) ten opzichte van Natura 2000-gebied (groen) en gebieden die behoren tot Natuurnetwerk Nederland (gearceerd).

4 Verbodsbepalingen

In het projectgebied is het gebouw in gebruik als nestlocatie van de huiszwaluw (*Delichon urbicum*). In de provincie Limburg is de huiszwaluw een jaarrond beschermde soort vallend onder categorie 2: Zeer plaats trouwe broedvogel of afhankelijk bebouwing (Hunink 2022). Verder zijn er twee verblijfplaatsen gevonden van de gewone dwergvleermuis binnen de grenzen van het projectgebied.

Uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden kan bij de volgende soorten leiden tot een overtreding van de verbodsbepalingen:

Artikel 3.1 lid 2 en 4 voor de huiszwaluw (beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn)

- Lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Lid 4: Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.

Artikel 3.5 lid 2 en 4 voor de gewone dwergvleermuis (beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn)

- Lid 2: Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- Lid 4: Het is verboden voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.

Andere beschermde soorten zijn tijdens het verkennend en aanvullend onderzoek niet aangetroffen en hun aanwezigheid is niet aannemelijk. De aanvraag voor ontheffing op de Wet natuurbescherming beperkt zich daarom tot de huiszwaluw en de gewone dwergvleermuis.

5 Achtergrond en resultaat onderzoek

De bij de inventarisatie gebruikte methode en technieken zijn beschreven in het rapport van het aanvullend onderzoek (GRAS Advies, 2023). Dit bouwt voort op de verkennende quickscan flora en fauna (GRAS Advies 2022). Het aanvullend onderzoek is specifiek gericht op het vaststellen van de aan- of afwezigheid van vleermuizen. De aanwezigheid van deze soortgroepen kon op basis van de quickscan niet bij voorbaat uitgesloten worden. Nestlocaties van de huiszwaluw zijn tijdens de verkennende quickscan flora en fauna al vastgesteld (GRAS Advies, 2022). In de onderstaande tabellen staan de tijdstippen en datums van de locatiebezoeken voor het vleermuisonderzoek weergegeven (Tabel 5.1).

Tabel 5.1: Data en specificaties veldbezoeken.

Datum	Soort	Tijdstip	Aantal onderzoekers	Weersomstandigheden	Reden veldbezoek / onderzoek
01-06-2023	Vleermuizen	21:30 – 00:00	2	12°C, wind N, 3 Bft, licht bewolkt, droog	Zomer- en kraamverblijfplaatsen
03-07-2023	Vleermuizen	21:35 – 00:10	2	19°C, wind ZW, 3 Bft, licht bewolkt, droog	Zomer- en kraamverblijfplaatsen
11-07-2023	Vleermuizen	03:15 – 05:35	1	18°C, wind Z, 2 Bft, onbewolkt, droog	Zomer- en kraamverblijfplaatsen
08-09-2023	Vleermuizen	21:45 – 00:15	2	21°C, wind Z, 1 Bft, onbewolkt, droog	Paarverblijfplaatsen
29-09-2023	Vleermuizen	21:30 – 23:30	1	11°C, wind W, 1 Bft, licht bewolkt, droog	Paarverblijfplaatsen

Tijdens de veldbezoeken is specifiek geïnventariseerd op de aanwezigheid van vleermuizen. In de volgende paragrafen wordt nader ingegaan op de gebruikte onderzoeksstrategieën. Essentiële habitatfuncties van vleermuizen kunnen een negatief effect ondervinden van het uitvoeren van de ontwikkeling, hiervoor wordt ontheffing aangevraagd. De onderzoeksmethodes, opnamemomenten en resultaten van de alle soortgroepen die in het verkennend onderzoek zijn genoemd, staan in detail beschreven in het rapportage aanvullend onderzoek Dit projectplan focust enkel op de soorten waarvoor ontheffingen worden aangevraagd.

5.1 Huiszwaluw

Er is geen vervolgonderzoek uitgevoerd voor de huiszwaluw. De aanwezigheid en locatie van nestlocaties van de huiszwaluw is vastgesteld tijdens de quickscan. Het broedseizoen van de huiszwaluw start begin mei en loopt door tot in juli (Vogelbescherming 2020). Eind juli start de najaarstrek waarbij de vogels zich verzamelen om weer richting Afrika te vliegen voor de overwintering. Tijdens het verkennend onderzoek (quickscan) flora en fauna zijn 29 nestlocaties vastgesteld binnen het projectgebied.

5.2 Vleermuizen

Waargenomen soorten

Tijdens de veldbezoeken is de gewone dwergvleermuis waargenomen in en rondom het projectgebied. Overige vleermuissoorten zijn niet waargenomen.

Verblijfplaatsen

Tijdens de veldbezoeken in zowel het voorjaar als het najaar zijn verblijfplaatsen vastgesteld. Afbeelding 5.2 toont de locaties van de verblijfplaatsen binnen het projectgebied.

Zomerverblijfplaatsen

Tijdens de veldbezoeken is één invliegende gewone dwergvleermuis waargenomen binnen het projectgebied. Deze gewone dwergvleermuis vloog in achter loslatende gevelbekleding van het pand binnen het projectgebied tijdens de kraamochtendronde van 11 juli (Afbeelding 5.1). De aanwezigheid van één zomerverblijfplaats is daarmee aangetoond.

Kraamverblijfplaatsen

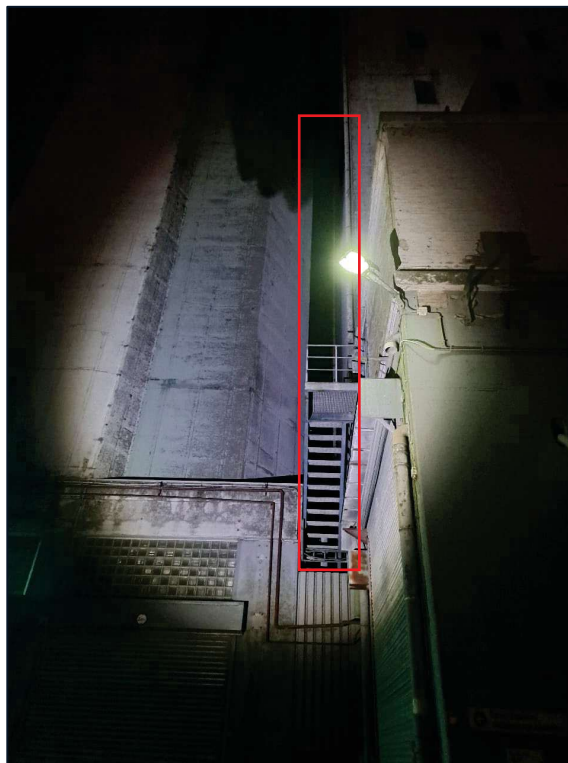
Tijdens veldbezoeken is slechts één invliegende gewone dwergvleermuis waargenomen binnen het projectgebied. Gelet op de lage aantallen is de aanwezigheid van een kraamverblijfplaats uit te sluiten.

Paarverblijfplaatsen

In de avond van 8 september zijn twee baltsende gewone dwergvleermuizen met gebouw gebonden gedrag aangetroffen binnen het projectgebied. De aanwezigheid van één paarverblijfplaats is daarmee aangetoond (Afbeelding 5.1).

Winterverblijfplaatsen

Vanwege het ontbreken geschikte ruimtes is de aanwezigheid van een massawinterverblijfplaats op voorhand uitgesloten. Een mild winterverblijf is niet uit te sluiten. Tijdens de onderzoeken zijn geen zwermende dieren waargenomen.

Afbeelding 5.1. Locatie zomerverblijfplaats (links) en locatie paarverblijfplaats (rechts)

Vliegroute

Tijdens veldbezoeken in het voorjaar, zomer en najaar zijn enkele overvliegende vleermuizen waargenomen. Gelet op de lage aantallen en het ontbreken van een duidelijke richting, is de aanwezigheid van een vliegroute voor vleermuizen uitgesloten.

Foerageergebied

Tijdens veldbezoeken in zowel het voor-, - als najaar zijn in het projectgebied en de directe omgeving zeer weinig foeragerende vleermuizen waargenomen. Van een essentieel foerageergebied voor vleermuizen binnen en rondom het projectgebied is zodoende geen sprake.

Effectenbeoordeling

Gelet op de afwezigheid van essentiële verblijfplaatsen en vliegroutes binnen het projectgebied is er geen sprake van een negatief effect op vleermuizen als gevolg van de beoogde ontwikkeling op deze habitatfuncties.

Er zijn twee verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen binnen het projectgebied. Het betreft één zomer-verblijfplaats en één paarverblijfplaats. De verblijfplaatsen voorzien in een essentiële habitatfunctie en bevinden zich binnen de invloedsfeer van beoogde ontwikkeling. Doordat het gehele pand wordt gesloopt zullen deze verblijfplaatsen verdwijnen. De beoogde ontwikkeling heeft hierdoor een negatief effect op deze essentiële habitatfunctie van de vleermuis in het projectgebied. Een ontheffing op de Wet natuurbescherming is voor de uitvoering van de werkzaamheden vereist.

Verblijfplaatsen gewone dwergvleermuis

Afbeelding 5.2. Verblijfplaatsen gewone dwergvleermuis binnen het projectgebied.

6 Effecten van de werkzaamheden

De voorgenomen werkzaamheden hebben een negatief effect op de huiswaluw en op de gewone dwergvleermuis.

6.1 Gewone dwergvleermuis

De voorgenomen werkzaamheden hebben een negatief effect op:

- Eén zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis.
- Eén paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis.

6.2 Huiswaluw

De voorgenomen werkzaamheden hebben een negatief effect op:

- 29 nestlocaties van de huiswaluw.

6.3 Broedvogels

Uitvoering van de werkzaamheden tijdens het broedseizoen kan een negatief effect hebben op de dan aanwezige niet-jaarrond beschermde broedvogels. Onderdeel van de maatregelen getroffen voor huiswaluw, beschreven in hoofdstuk 9, is dat er gewerkt zal worden buiten het broedseizoen. Hiermee worden negatieve effecten voor overige broedvogels voorkomen en hoeven er geen aanvullende maatregelen getroffen te worden.

7 Wettelijk belang en alternatievenafweging

De ontheffing is aangevraagd op basis van het volgende wettelijk belang:

Volksgezondheid en openbare veiligheid: asbestsanering

Het gebouw voldoet niet meer aan de huidige normen van o.a. de voedselindustrie qua opslag en verwerking van graan. De resultaten van het uitgevoerde asbestonderzoek wijzen uit dat binnen de projectlocatie Burgemeester de Weichshavenstraat 13, 5861 AX te Wanssum asbesthoudend materiaal aanwezig is (Greenhouse Advies b.v. 2022a). Daarnaast is het bouwwerk dermate oud, dat vanuit Arbeid hygiënische gronden als afzuiging, ventilatie, ergonomie het voor de medewerkers slecht is. Verder is het gebouw een groot betonnen blok waar vraagtekens rond de fundering zijn. Gezien het belang voor de volksgezondheid, zijn we van mening dat ding belang zwaarder mag wegen dan het belang van het projectgebied voor de gewone dwergvleermuis en de huiszwaluw. Door het aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen zal er geen verslechtering van de staat van instandhouding van de beschermde soort(en) ontstaan.

Het is niet mogelijk om het project uit te voeren op een andere locatie. Vanwege veiligheidsredenen en het ontbreken van functionaliteit van de huidige bebouwing is het noodzakelijk om deze te slopen. Binnen de werkwijze wordt rekening gehouden met de kwetsbare periodes van beschermde soorten. Tevens wordt de zorgplicht in acht genomen.

8 Gunstige staat van instandhouding

8.1 Gewone dwergvleermuis

Uit de conclusie van de landelijke staat van instandhouding voor de Gewone dwergvleermuis komt het volgende naar voren:

Verspreidingsgebied:	Gunstig
Populatie:	Onbekend
Leefgebied:	Onbekend
Toekomstperspectief:	Onbekend
Totaal:	Onbekend

Ondanks dat de soort algemeen is, is er weinig bekend over de landelijke gunstige staat van instandhouding (Wageningen University & Research 2019).

De gewone dwergvleermuis is afhankelijk van geschikte ruimtes in onze bebouwing zoals de spouwmuren en is in Nederland de meest wijdverspreide en talrijkste vleermuissoort. Evenals op landelijk niveau is ook op provinciaal niveau veel onbekend over de gunstige staat van instandhouding. De populatie is een lange tijd achteruit gegaan maar wordt na 1986 weer in toenemende aantallen waargenomen (Compendium voor de Leefomgeving (Clo) 2022). Voor de gewone dwergvleermuis is voor het ijkjaar een gunstige referentiewaarde bepaald van 300.000 tot 600.000 individuen (Ottburg & van Swaaij 2014). De gunstige referentiewaarde wordt nog steeds gehaald (Provincie Gelderland 2018).

Op lokaal niveau is de grootste verstoring en bedreiging voor de gewone dwergvleermuis het verlies van verblijfplaatsen. Verlies van verblijfplaatsen kan ontstaan o.a. door sloop, renovatie of isolatie van spouwmuren. (Twisk & Limpens 2004). Wanneer er gekeken wordt in de omgeving van het projectgebied komen in totaal 33 waarnemingen naar boven. Het overgrote deel van de waarnemingen zijn gedaan bij natuurgebied "De Baend" (NDFP, 2023). Omdat uitkomst afhankelijk is van waarnemingen in het veld is het resultaat waarschijnlijk niet vergelijkbaar met de daadwerkelijke verspreiding.

8.2 Huiszwaluw

Het aantal broedparen van de huiszwaluw is met 79% afgenomen sinds de eerste telling in 1968 (van den Bremer *et al.* 2020). Inmiddels staat de Huiszwaluw op de Rode Lijst genoemd als 'gevoelig'. De oorzaak van deze afname is niet bekend maar hangt waarschijnlijk samen met problemen nestbouw en voedselvoorziening. Het onderzoek van Sovon in 2017 laat zien dat het aantal broedparen in het Heuvelland van Limburg de laatste decennia afneemt. Als broedvogel in Europa gaat het niet goed met de huiszwaluw, dit vanwege een afname van het verspreidingsgebied met tenminste 20% sinds 1980. De huiszwaluw laat op zowel de korte- als de lange termijn een matige afname zien.

De Staat van Instandhouding van de Huiszwaluw als broedvogel in Nederland is matig ongunstig (Statistieken Sovon 2022).

Populatie:	Gunstig
Verspreiding:	Matig ongunstig
Leefgebied:	Matig ongunstig
Toekomst:	Matig ongunstig

Door het slopen van het fabrieksgebouw gaan er nesten van de huiszwaluw verloren. Deze zullen voor de start van de werkzaamheden worden gemitigeerd en gecompenseerd. Deze maatregelen (hoofdstuk 9) zorgen voor een alternatieve nestlocaties voor de huiszwaluw waarmee de bijdrage van het terrein aan de gunstige staat van instandhouding van de soort ook op lange termijn gewaarborgd is. Overtreding van artikel 3.1 lid 2 en 4 Wnb (opzettelijk verstoren van vogels) is niet van toepassing wanneer de activiteit niet van wezenlijke invloed is op de gunstige staat van instandhouding van de soort (artikel 3.1 lid 5). De hierboven beschreven voorgenomen activiteiten, in combinatie met de voorgestelde mitigerende en compenserende maatregelen leiden niet tot een wezenlijk negatief effect op de gunstige staat van instandhouding van de soort.

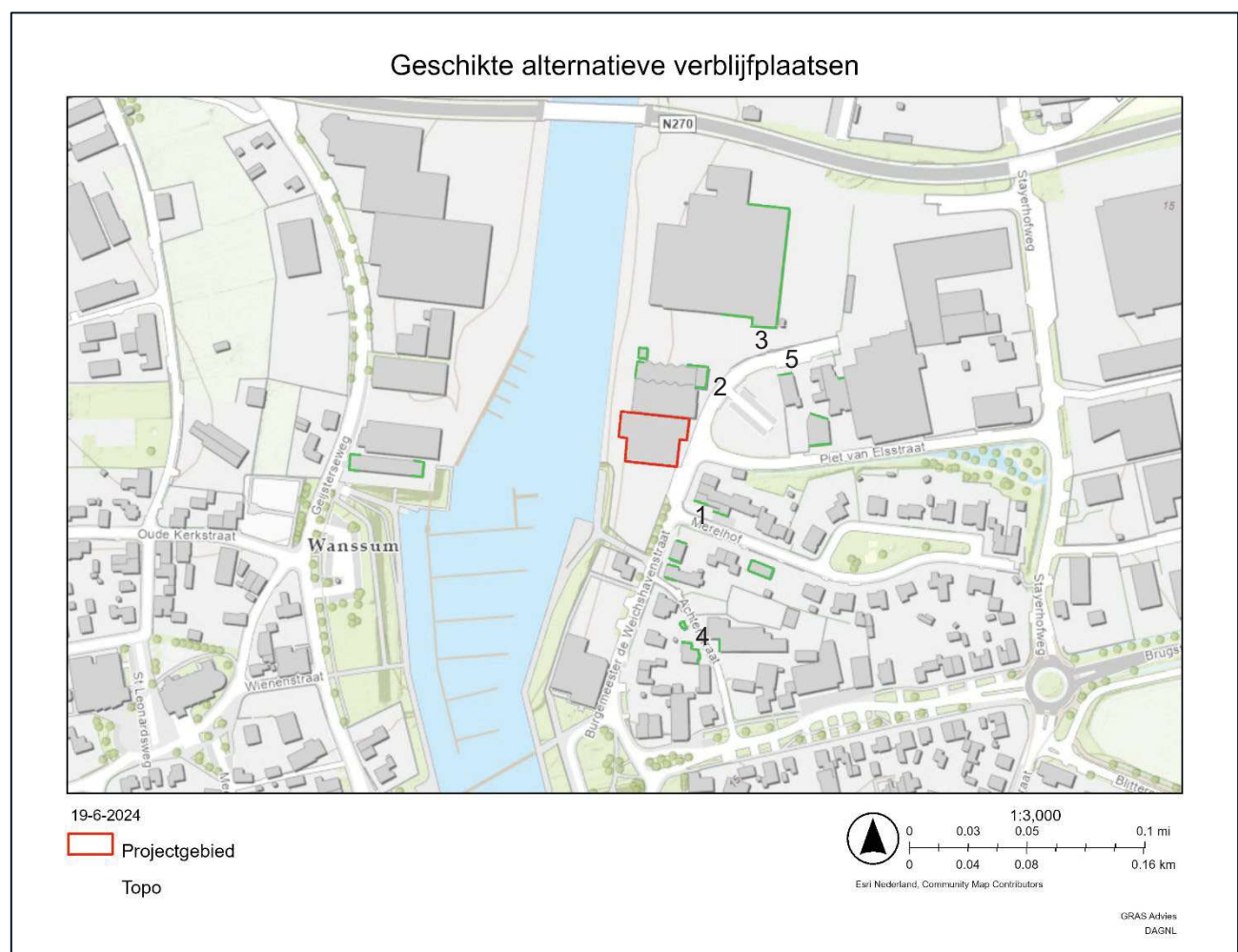
9 Maatregelen

Om de negatieve effecten van de voorgenomen werkzaamheden op de huiszwaluw zoveel mogelijk te voorkomen, te beperken en/of te compenseren, zijn aanvullende maatregelen noodzakelijk. Hieronder worden de maatregelen voorgesteld.

9.1 Gewone dwergvleermuis

Mitigerende maatregelen

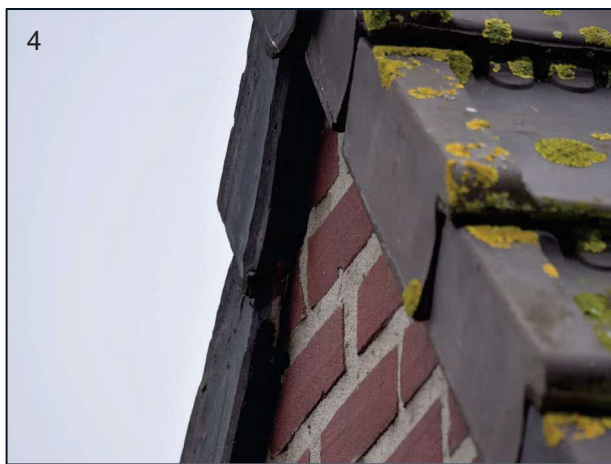
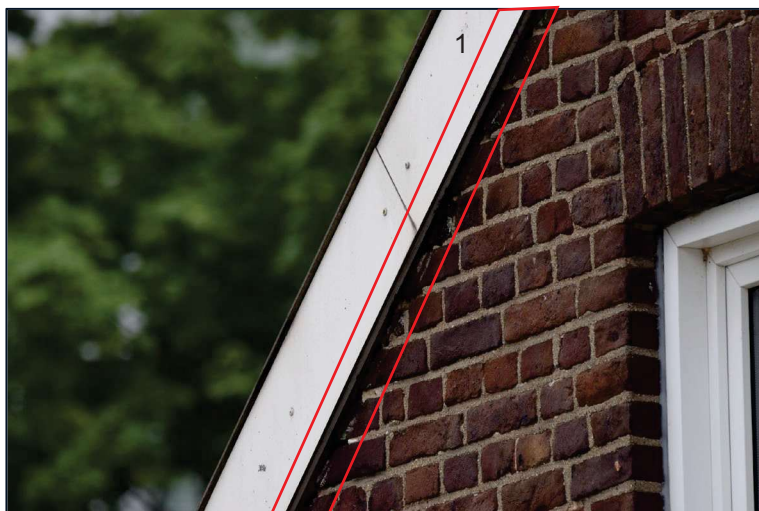
- De werkzaamheden vinden plaats onder begeleiding van een deskundig ecooloog.
- In de gebouwen (onderdeel van Agrifirm) grenzend ten noorden van het projectgebied zijn voldoende alternatieve verblijfplaatsen aanwezig in de vorm van open stootvoegen, achter gevelbekleding en onder dakranden (Afbeelding 9.1 en 9.2). Deze alternatieve verblijfplaatsen zijn niet in gebruik, dit is aangetoond tijdens het aanvullend vleermuisonderzoek op deze locatie (GRAS Advies, 2023). In de directe omgeving (200 meter) van het projectgebied zijn ook geschikte alternatieve verblijfplaatsen rondom woningen (open stootvoegen, onder dakpannen en achter gevelbekleding/daklijsten) (Afbeelding 9.1 en 9.2).

Afbeelding 9.1. Voorbeelden locaties bebouwing met geschikte alternatieve verblijfplaatsen (groen kader) in de omgeving van het projectgebied (rood kader).

- De alternatieve verblijfplaatsen blijven voor lange tijd geschikt en kunnen daarmee dienen als permanente verblijfplaatsen. Rondom het projectgebied zijn veel geschikte locaties voor verblijfplaatsen, op deze manier blijft er te allen tijde voldoende beschikbaar voor zomer- en/of paarverblijfplaatsen.
- De alternatieve verblijfplaatsen liggen binnen 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaatsen.

- De alternatieve verblijfplaatsen bevatten gezamenlijk verschillende kwaliteiten (hoogte, warmte, windrichting) en voor een minimaal eenzelfde aantal gewone dwergvleermuis dezelfde functie als de oorspronkelijke verblijfplaatsen.
- De alternatieve verblijfplaatsen zijn ten minste geschikt als zomer- en paarverblijfplaats.
- De huidige verblijfplaatsen in het projectgebied worden voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden ongeschikt gemaakt. Het ongeschikt maken van de huidige verblijfplaatsen vindt plaats in de minst kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis (Tabel 9.1). De minst kwetsbare periode loopt van 1 april tot 1 november (BIJ12, 2024).

Afbeelding 9.2. Voorbeelden van alternatieve verblijfplaatsen in de directe omgeving van het projectgebied.

Tabel 9.1. Overzicht van periodes waarin activiteiten die een verblijfplaats of daaraan gerelateerde functies aantasten, al dan niet uitgevoerd kunnen worden (BIJ12, 2024).

	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Verstorende activiteiten* die alle overige verblijfplaatsen beïnvloeden, die naar verwachting jaarrond in gebruik zijn (zonder reproductie- en zonder massawinter-verblijffunctie)												

Compenserende maatregelen

- Om de aangetroffen verblijfplaatsen (één zomerverblijfplaats en één paarverblijfplaats) te compenseren worden aan de noordkant van het projectgebied, aan het gedeelte van het pand wat blijft bestaan, 8 vleermuiskasten opgehangen (Afbeelding 9.4). De kasten worden opgehangen aan de bovenste richel van het pand.
- Het is niet mogelijk om inbouwkasten te plaatsen omdat er geen nieuwbouw wordt gerealiseerd.
- De op te hangen vleermuiskasten kunnen tevens dienen als mitigerende maatregel.
- De vleermuiskasten zijn van het type Vivara Pro VK WS 10. Omdat de kasten op een zonnige plek worden gehangen is voor dit type kast gekozen omdat deze minder snel opwarmt. De kast is gemaakt van hout-beton en daarmee voldoende duurzaam.

9.2 Huiszwaluw

Mitigerende- en compenserende maatregelen

- De werkzaamheden vinden plaats onder begeleiding van een deskundig ecooloog.
- Langs de muren van het fabrieksgebouw ten noorden van het te slopen deel worden 40 permanente kunstnesten voor de huiszwaluw aangelegd (Afbeelding 9.4).
- Als kunstnest wordt het type KN-HZ-09 van Vivara pro of vergelijkbare types gebruikt (Afbeelding 9.3).

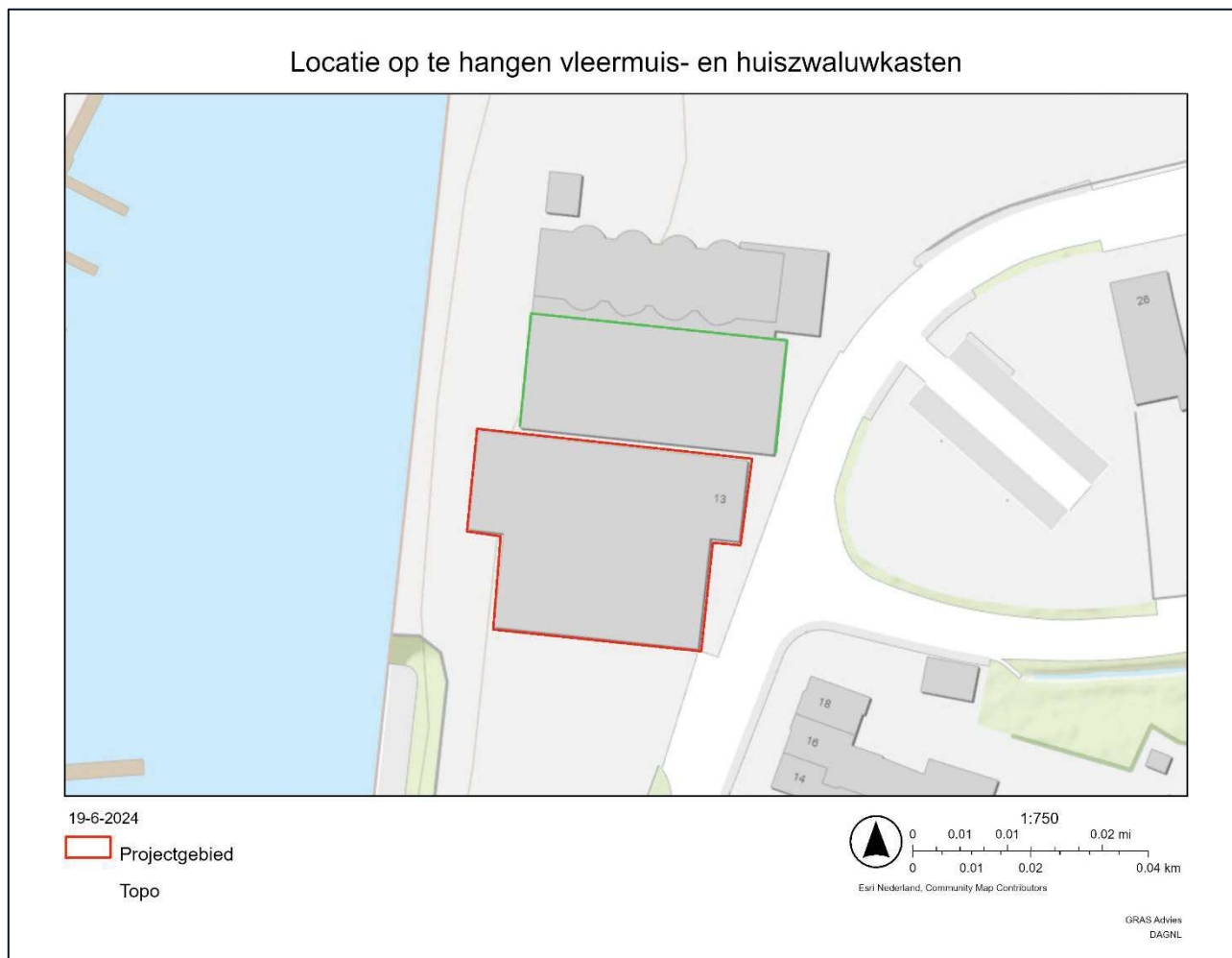

Afbeelding 9.3. Voorbeeld kunstnest voor huiszwaluw (links: WoodStone Huiszwaluwnest dubbel, rechts: KN-HZ-09).

- De zwaluwnesten worden verspreid over de noord-, oost- en zuidzijde van het gebouw ten noorden van het te slopen deel geplaatst. Hierdoor kunnen meerdere exemplaren van deze kolonievormende soort in nabijheid van elkaar broeden.
- De huidige verblijfplaatsen in het projectgebied worden voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden verwijderd.
- Werken buiten de broedperiode (15 maart tot 15 juli). Broedperiode van de huiszwaluw begint in mei. Omdat meerdere broed indicerend gedrag is waargenomen (kauw en nijlgans) wordt de broedperiode breder genomen.
- Er wordt een ecologisch werkprotocol opgesteld en volgens dit protocol gewerkt tijdens de uitvoering van de werkzaamheden.

- Als bovenwettelijke maatregel zal er ook worden gemonitord. Deze monitoring betreft twee bezoeken in het broedseizoen gedurende drie jaar naar het ophangen van de kunstnesten. Tijdens de monitoring wordt gekeken naar de bezetting van de kunstnesten en of er nesten bijgebouwd zijn door de soort.

In de provincie Limburg is de huiszwaluw een jaarrond beschermde soort vallend onder categorie 2: Zeer plaats trouwe broedvogel of afhankelijk bebouwing (Hunink 2022). Door nieuwe kunstnesten aan te brengen op het naastgelegen gebouw is de kans van succes tot vestiging van de huiszwaluw groot. Na gebruik van de kunstnesten is het waarschijnlijk dat de huiszwaluw ook zelf nesten zullen bouwen (van den Bremer et al. 2020). Hiermee wordt het negatieve effect van de sloop van het gebouw, en daarmee de aanwezige nesten, opgevangen.

Afbeelding 9.4. Locatie van de op te hangen vleermuis- en huiszwaluwkasten (groen) en projectgebied (rood).

Zorgplicht

Naast de hierboven beschreven maatregelen geldt ten allen tijde de wettelijke zorgplicht wanneer gewerkt wordt in een omgeving waar flora en fauna voorkomt. De aannemer behoudt te allen tijde zijn of haar zorgplicht: "De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, als mede voor hun directe leefomgeving. In praktijk betekent dit het a. voorkomen, b. beperken en c. ongedaan maken van schadelijke handelingen voor de natuur."

10 Literatuur en websites

GRAS Advies (2022). P03934_Quickscanrapportage_Agrifirm Wanssum_20220705. Huissen, 24p.

GRAS Advies (2023). P04471 Rapportage_Aanvullend onderzoek_Agrifirm te Wanssum_20231011. Huissen, 24p.

Greenhouse Advies b.v. (2022) Asbestinventarisatie Burgemeester de Weichshavenstraat 13, 5861AX Wanssum. P03861_versie 2.0.

Hunink, S. (2022). Lijst beschermde soorten Wet Natuurbescherming. NatuurInclusief. Borculo, 15p.

Ministerie van Economische Zaken (2016). Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. December 2016. Versie 1.3, 5p.

Overheid.nl (2021). Wet natuurbescherming. <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2021-07-01>
Datum geraadpleegd: 07-11-2023.

<https://zoek.officiëlebevestigingen.nl/> Provinciale verordening m.b.t. de Wet natuurbescherming en vrijgestelde soorten. Geraadpleegd op 28-09-2022.

Nationale Databank Flora en Fauna (z.d.). <https://ndff-ecogrid.nl/> Datum geraadpleegd: 01-11-2023.

Zoogdiervereniging (2021). Wet natuurbescherming. <https://www.zoogdiervereniging.nl/wnb> Datum geraadpleegd: 16-01-2023.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2021). Vleermuisprotocol 2021, januari.

BIJ12 (2017). Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 1.0, juli 2017.

van den Bremer, L., van Turnhout, C., Piersma, T., Nienhuis, J., de Jong, A. (2020). Broedprestaties van Nederlandse Huiszwaluwen. Sovon vogelonderzoek Nederland. Limosa 93: 34-44.

Van den Bremer, L., van Turnhout, C., Schekkerman, H. (2017). Voorstudie Jaar van de Huiszwaluw 2018. Sovon vogelonderzoek Nederland. Nijmegen, 28p.

Vogelbescherming (2020). Factsheet huiszwaluw. Factsheet stadsnatuur, 2p.

Bijlage 1: Flora en fauna inventarisatie (quickscan)

Bijlage 2: Aanvullend onderzoek Agrifirm te Wanssum

Bijlage 3: Asbestinventarisatie